

kl. 7

ODPOWIEDZI

VI edycja Wojewódzkiego Konkursu Historycznego dla szkół podstawowych

„Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej”

pod hasłem Otwarcia na świat:

TOLERANCJA - DEMOKRACJA – Jestem na TAK!

etap wojewódzki

Drogi Uczniu,

przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy **10** stron i zawiera **11** zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem lub piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które są czytelne i zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Powodzenia!

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania:

132 p.

Zadanie 1.

Języki narodów Europy

max. 24 p. (11 + 12 + 1)

*Podpisz i zaznacz literą „G” lub „R” państwa, w których językiem ojczystym (również jednym z oficjalnych) jest język z grupy języków **germańskich (G)** lub **romańskich („R”)**.*

W przypadku dwóch państw (Belgii i) językami oficjalnymi (i ojczystymi) są języki zaliczane zarówno do grupy języków germańskich jak i romańskich. Podkreśl państwo które nie jest członkiem Unii Europejskiej.

Niemcy G

Dania – G

Włochy – R

Francja - R

Austria - G

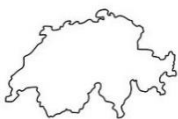
Holandia - G

Belgia - G R

Hiszpania - R

Szwajcaria - G i R

Norwegia - G

Szwecja - G

Francja - R

Zadanie 2.

2002 – Polska w Unii Europejskiej

max. 12 p. (9 + 3 p.)

Podpisz państwa, które z dniem 1 maja 2004 r. razem z Polską stały się członkami Unii Europejskiej.
Podkreśl państwa, które graniczą z Polską.

				
Cypr	Malta	<u>Litwa</u>	Łotwa	Estonia
				
<u>Czechy</u>	<u>Słowacja</u>	Węgry	Słowenia	

Zadanie 3. Symbole / budowle / atrakcje turystyczne państw Unii Europejskiej – sąsiadów Polski

max. 8 p. (4 x 2p. lub 0 p.)

Z jakimi państwami Unii Europejskiej kojarzysz budowle – zabytki, miejscowości :

- Muzeum Pergamońskie - Zamek Spiski - Most Karola nad Wełtawą, - Ostra Brama,
- Zamek w Trokach, - Kutna Hora, - Katedra św. Marcina, - Brama Brandenburska

Zabytki			Państwo
- Baszta Giedymina	- Ostra Brama	Zamek w Trokach	Litwa
- Zamek na Hradczanach	- Most Karola nad Wełtawą	- Kutna Hora	Czechy
- Katedra w Akwizgranie	- Brama Brandenburska	- Muzeum Pergamońskie	Niemcy
- Zamek Orawski	- Zamek Spiski	- Katedra św. Marcina	Słowacja

Zadanie 4. Parlament Europejski

max. 11 p.

Z jakimi państwami Unii Europejskiej kojarzysz budowle – zabytki, miejscowości :

pytanie	odpowiedź
Ilu europosłów liczy obecnie Parlament Europejski ?	705
Ilu europosłów będzie wybieranych do Parlamentu Europejskiego w 2024 r. ?	720
Ilu posłów i posłanek do Parlamentu Europejskiego będzie wybieranych w Polsce w 2024 r. ?	53
Kto jest obecnie przewodniczącym/ą Parlamentu Europejskiego ?	Roberta Metsola
W których miastach (oficjalna siedziba i miejsce większości obrad) prowadzi obrady Parlament Europejski ?	Strasburg we Francji Bruksela w Belgii
Parlament Europejski pełni funkcje: ustawodawczą, nadzorczą, budżetową. Podaj po jednym przykładzie na czym polega każdych z tych funkcji ?	
ustawodawcza	Np. - uchwała, wraz z Radą UE, przepisy prawa europejskiego - podejmuje decyzje w sprawie umów międzynarodowych
nadzorcza	Np. - udziela absolutorium z wykonania budżetu, tzn. zatwierdza prawidłowe wykonanie budżetu - monitoruje wybory - rozpatruje petycje od obywateli oraz powołuje komisje śledcze
budżetowa	Np. wraz z Radą ustanawia budżet UE
Jakie polskie partie należą Europejskiej Partii Ludowej – największej frakcji politycznej w Parlamencie Europejskim ?	Platforma Obywatelska, Polskie Stronnictwo Ludowe

Zadanie 5.**Symbole Unii Europejskiej**

max. 8 p.

Uzupełnij zdania:

Unia Europejska ma własną flagę oraz hymn, którym jest: - fragment IX **Symfonii** Ludwiga van **Beethovena**
- do tekstu poematu Fryderyka Schillera „**Oda do radości**”.

Na unijnej fladze znajduje się: **dwanaście** gwiazdek.

Mottem Unii Europejskiej jest hasło: **Zjednoczona w różnorodności.**

Dzień Europy **państwa Unii Europejskiej** obchodzą – **9 maja** (dzień, miesiąc)

Symbolem wspólnej waluty Unii Europejskiej - euro jest grecka litera **epsilon/ €** przecięta dwiema równoległymi liniami poziomymi.

Maskotka Unii Europejskiej nosi imię najjaśniejszej gwiazdy na niebie – **Syriusza.**

Ma postać uśmiechniętej niebieskiej **stonogi** .

Zadanie 6.**Początki integracji europejskiej – EWWiS, EWG****max. 9 p**

Uzupełnij zdania – rozwiń skróty, dopisz daty i nazwiska polityków:

Inicjatorami utworzenia EWWiS – Europejskiej Wspólnoty Węgla

i Stali, która powstała w 1952 r. (na mocy podpisanego rok wcześniej traktatu paryskiego) byli

Francuzi: Robert Schuman i Jean Monnet.

1 stycznia 1958 r. została powołana (na mocy podpisanych rok wcześniej traktatów rzymskich)

EWG - Europejska Wspólnota Gospodarcza – „wspólny rynek” łączący sześć państw:

Republikę Federalną Niemiec - Francję, - Włochy,

- Belgię, - Holandię, - Luksemburg.

7. EWG / Unia Europejska w latach 1973-1995**max. 6 p.**

Uzupełnij tabelę, dopisując państwa, które w latach 1973 - 1995 wstąpiły do EWG/UE.

1973	Wielka Brytania	Dania	Irlandia
1981	Grecja		
1986	Hiszpania	Portugalia	
1995*	Austria	Szwecja	Finlandia

*UE

Zadanie 8.**Powstanie Unii Europejskiej****max. 6 p.**

Uzupełnij zdania.

Unia Europejska – powstała 1 listopada 1993 roku, na mocy traktatu z Maastricht, zwanego też

Traktatem o Unii Europejskiej, podpisanego rok wcześniej przez (ile?) 12 państw.

W latach 1995, 2004, 2007 i 2013 do Unii Europejskiej przystąpiły kolejne państwa.

Wymień państwa które przystąpiły do Unii jako ostatnie.

2007	Bułgaria	Rumunia
2013	Chorwacja	

Wymień państwo które 2020 r. opuściło Unię Europejską: Wielka Brytania.

Zadanie 9.**Polska w Unii Europejskiej**

max. 5 p.

Uzupełnij zdania:

Gdy Polska przystąpiła do Unii Europejskiej w 2004 roku,

prezydentem był Aleksander Kwaśniewski (nazwisko), a premierem Leszek Miller (nazwisko).

Za przystąpieniem do UE opowiedziało się 77,45 % obywateli polskich biorących udział w referendum.

(dopuszczalny błąd w odpowiedzi to 3 punkty procentowe)

Spośród Polaków najwyższą funkcję w strukturach Unii Europejskiej pełnił

jako przewodniczący Rady Europejskiej (2014-2019): Donald Tusk. (imię i nazwisko).

Zadanie 10.**Rzeczypospolita Obojga Narodów w XVI**

max. 12 p. (10 + 2)

Uzupełnij tabelę

W chwili zawarcia unii lubelskiej (1569) na terenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów

większość ludności pochodzenia... wyznawała (podaj jedno wyznanie)... Świątynie nosiły nazwę...

Zaznacz literą „X” dwa wyznania niechrześcijańskie

pochodzenia...	wyznanie	nazwa świątyni	X
... polskiego	katolicyzm	kościół	
... ruskiego	prawosławie	cerkiew	
... niemieckiego	luteranizm / protestantyzm	zbór	
... żydowskiego	judaizm / wyznanie mojżeszowe	synagoga, bożnica	X
... tatarskiego	islam	meczet	X

Odpowiedz na pytania:

Jak określano wspólnotę chrześcijańską skupiającą ludność ruską która uznała unię brzeską (1596 r.) i tym samym zwierzchnictwo papieża ?	grekokatolicy / Kościół grekokatolicki
Na jakie wyznanie protestanckie przechodziła najczęściej polska szlachta, w tym zwłaszcza magnateria w XVI w. ?	kalwinizm

VI edycja Konkursu Historycznego *Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej* – rok szkolny 2023/2024

1. **Male, niebieskie stworzenia** wykreowane przez belgijskiego rysownika; bohaterowie komiksów i filmów animowanych.
2. **Stolica Belgii**; główna siedziba Komisji Europejskiej – organu wykonawczego Unii Europejskiej pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen oraz Rady Europejskiej UE i Rady Unii Europejskiej.
3. **Morze** połączone Cieśniną Gibraltarską z Oceanem Atlantyckim, na wschodzie przez cieśninę Dardanele i Bosfor z Morzem Czarnym, a przez Kanał Sueski z Morzem Czerwonym i dalej z Oceanem Indyjskim.
4. **Grupa językowa**, do której należą m.in. języki: francuski i włoski.
 5. Francuski **pisarz** (1628-1703), znany głównie jako **autor baśni**: *Czerwony Kapturek*, *Śpiąca królewna*, *Kopciuszek*, *Kot w butach*. **Charles**...
6. **Rzeka**, nad którą leży Rzym, uchodząca do Morza Tyrreńskiego (rozpościerającego się pomiędzy wyspami Korsyka, Sardynią i Sycylią a Półwyspem Apenińskim; będącego częścią Morza Śródziemnego).
7. **Motto** Unii Europejskiej (*In varietate concordia, United in diversity*) w języku polskim.
8. Rozbudowany przez króla Ludwika XIV, będący od 1682 r. oficjalną rezydencją królów Francji; symbol francuskiej monarchii absolutnej; wzór rezydencji królewskiej (zespołu pałacowo-ogrodowego) kopiowanej w całej Europie.
9. **Rzeka**, nad którą leży Paryż; wpływa do kanału La Manche oddzielającego Francję od Wielkiej Brytanii.
 10. **Francuski filozof**, pisarz, historyk i publicysta (ur. 1694 – zm. 1778); jeden z głównych przedstawicieli oświecenia w Europie; rzecznik rozumu, tolerancji i wolności – autor m.in.: *Traktatu o tolerancji* (1767). **François-Marie Arouet** ...
11. **Półwysep** otoczony przez Morze Śródziemne (od zachodu – przez M. Liguryjskie i Tyrreńskie, od południa – przez M. Jońskie, od wschodu – przez M. Adriatyckie); Cieśnina Mesyńska oddziela Półwysep od Sycylii.
12. **Miasto** w Toskanii (Włochy) założone przez Ligurów lub Etrusków; w II w. p.n.e. podbite przez Rzymian; miejsce soboru (1409), którego celem było zakończenie wielkiej schizmy (trwającej od 1378 r.) i przywrócenie jedności zachodniego chrześcijaństwa; symbolem miasta jest Krzywa Wieża (dzwonnica w stylu romańskim).
 13. Słynny **Pałac** – siedziba władz Republiki Weneckiej – wzniesiony w stylu gotyckim (w XIV w.), rozbudowany w okresie renesansu (XV-XVI w.); obecnie muzeum, m.in. ze słynnymi dziełami renesansowych malarzy: Paolo Veronesa, Tycjana i Tintoretto.
14. Nazwa **regionu** (istniejącej od 1960 r. **unii gospodarczej**) składającego się z trzech sąsiadujących ze sobą monarchii: Belgii, Holandii i Luksemburga.
15. **Język** ojczysty i urzędowy w Belgii i Holandii należący do grupy języków germańskich; jeden z oficjalnych języków Unii Europejskiej.
 16. Jeden z największych twórców muzycznych wszech czasów; kompozytor i pianista (ur. 1770 – zm. 1827); ostatni z tzw. klasyków wiedeńskich, a zarazem prekursor romantyzmu w muzyce. Fragment jego IX symfonii zatytułowany „Oda do radości” stał się hymnem Unii Europejskiej. **Ludwig van**...
17. **Monumentalny model kryształ /cząstka żelaza** (powiększony 165 miliardów razy); konstrukcja wysoka na 102 metry, składa się z dziewięciu stalowych kul (każda o średnicy 18 metrów) i łączących je korytarzy; z okien najwyższej kuli – z wysokości 92 metrów – widać panoramę Brukseli.
18. Zbudowana specjalnie na paryską wystawę światową w 1889 r.; uznawana za symbol Paryża; w momencie powstania najwyższa na świecie (ponad 300 m.). **Wieża**....
 19. XVIII-wieczni pisarze i uczeni niemieccy; autorzy baśni, które przeszły do kanonu światowej literatury, m.in.: *Śpiąca królewna*, *Kopciuszek*, *Jaś i Małgosia*, *Czerwony Kapturek*; bracia Wilhelm i Jacob...
 20. **Kraina** historyczna i geograficzna w płn.-zach. Francji, nad kanałem La Manche; powstanie i nazwę zawdzięcza wikingom, którzy w 911 r. podbili region tworząc tam księstwo; w 1066 r. książę N... , Wilhelm Zdobywca, zorganizował wyprawę i podbił Anglię; 6 czerwca 1944 r. alianci wylądowali na plażach N... otwierając drugi fronty.

21. **Deklaracja... (plan)** ogłoszona 9 maja 1950 r. – dzień ten uznawany jest za symboliczną datę narodzin Unii Europejskiej. Plan zakładał wspólną kontrolę nad wydobywaniem węgla i produkcją stali – najważniejszych materiałów dla przemysłu zbrojeniowego. W 1951 r. sześć państw podpisało traktat ustanawiający EWWiS.
22. **Drewniany pajacyk**, którego cechą charakterystyczną jest nos, wydłużający się, kiedy P... kłamię; postać stworzona w latach 1881-1883 przez Carla Collodiego włoskiego pisarza i dziennikarza, autora powieści i komedii.
23. **Amfiteatr w Rzymie** – ogromna eliptyczna budowla (dł. osi 188 i 156 m, obwód 524 m, wys. 48,5 m), z widownią (ok. 50 tys. miejsc) wzniesiona w latach 70-80 n.e. przez Wespazjana i Tytusa – cesarzy z dynastii Flawiuszów; odbywały się w nim m.in. walki gladiatorów, naumachie i polowania na dzikie zwierzęta.
24. **Najwyższy szczyt** (4 805 metrów n.p.m.) na terenie Europy; znajdujący się w Alpach Zachodnich – na granicy Francji z Włochami. **Mont...**
25. Jedna z najdłuższych **rzek** w Europie (1 233 km.); wypływa z Alp Szwajcarskich, płynie przez Jezioro Bodeńskie i dalej na północ, tworząc granicę między Francją a Niemcami; wpływa do Morza Północnego na zachód od Rotterdamu w Holandii. W starożytności stanowiła (podobnie jak Dunaj) granicę Cesarstwa Rzymskiego.
26. Największa **wyspa** na M. Śródziemnym (ponad 25 tys. km²), położona na południe od Płw. Apenińskiego, od którego oddziela ją wąska (3,3 km) Cieśnina Mesyńska.
27. **Maskotka** Unii Europejskiej nosząca imię najjaśniejszej gwiazdy na niebie; ma postać zabawnej, uśmiechniętej, niebieskiej stonogi ubranej w granatową koszulkę z gwiazdkami, jak na fladze Unii Europejskiej – rozłożone dłonie w białych rękawiczkach wyrażają otwartość i życzliwość.
28. **Stolica** Holandii – Królestwa Niderlandów; miasto znane z Muzeum Van Gogha, Rijksmuseum i Domu Anne Frank.
29. Najdłuższa **rzeka** na terenie Unii Europejskiej – blisko 2 900 km (druga co do długości po Wołdze w Europie); przepływa przez 10 krajów, m.in. przez Słowację i Węgry.
30. Największe **miasto** Litwy z Zamkiem Giedymina i Ostrą Bramą (**stolica** niepodległej od 1990 r. Republiki Litewskiej); historyczna stolica W. Ks. Litewskiego; do 1795 r. w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; od 1920 r. ponownie należało do Polski (oficjalnie od 1922 do 1939/1945).
31. **Stolica** oraz największe miasto Słowacji; położona po obu stronach Dunaju graniczy bezpośrednio z Węgrami (na południu) i Austrią (na zachodzie).
32. **Państwo** nad Zatoką Fińską i Zatoką Ryską (Morze Bałtyckie), niepodległe w latach 1918-1940; odzyskało niepodległość w 1991 r., graniczy z: Łotwą (od południa), Rosją (od wschodu), Finlandią (przez Zatokę Fińską).
33. Węgierskie **danie** narodowe – **pörkölt**, którego główne składniki to: mięso, papryka, cebula i pomidory.
34. **Stolica** niepodległej od 1991 r. Republiki Łotewskiej; miasto położone nad Dźwiną w pobliżu jej ujścia do Bałtyku w Zatoce Ryskiej; w latach 1561/69-1621/29 znajdowało się w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; kolejno w granicach Szwecji i Rosji; 1918-1940 stolica niepodległej Łotwy; 1940-1991 w granicach ZSRR.
35. Państwo graniczące z Estonią (od północy), z Rosją i Białorusią (od wschodu) i z Litwą (od południa).
36. **Miasto** położone po obu stronach Dunaju, **stolica** państwa, które w 2004 r. przystąpiło do Unii Europejskiej.
37. **Rzeka** ze słynnym Mostem Karola w Pradze; najdłuższa rzeka (435 km) w granicach Czech, największy dopływ Łaby.
38. Najsłynniejszy słowacki **zbójnik** (na przełomie XVII i XVIII wieku grasował na terenie Karpat Zachodnich); kreowany na słowackiego bohatera narodowego. **Juraj...**
39. **Państwo** graniczące z Polską (na północy), Ukrainą (na wschodzie), Węgrami (na południu), Austrią i Czechami (na zachodzie); znajduje się tam Gerlach – najwyższy szczyt Tatr i całych Karpat.
40. **Stolica** niepodległej od 1960 r. Republiki Cypryjskiej; największe miasto na Cyprze – od 1974 r. podzielone murem na część zamieszkałą przez Greków oraz Turków cypryjskich.

